

Solucionari (Rodoreda / Junyent)

OPCIÓ A

Text de Mercè Rodoreda, *Tots els contes*, Barcelona: Edicions 62 i la Caixa, 1986, p. 116-117.

1. Comprensió del text

a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt: 0'5 pel tema, 0'5 per les parts]

Tema: La violació d'una dona. La marginalitat. L'abús.

Parts bàsiques:

Primer paràgraf: localització de la dona vora el riu on evoca l'experiència traumàtica.

Segon paràgraf: narració de l'experiència traumàtica de la violació.

Tercer paràgraf: l'endemà intervé la policia en el cas i un inspector obri la recerca. Se suggereix que la protagonista està embarassada com a resultat de la violació.

b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. [1 punt]

Resposta semioberta.

c) Identifica la tipologia textual i específica almenys dos trets característics d'aquesta tipologia presents al text. [0'5 punts: 0'25 cada tret]

És un text narratiu. Alguns trets remarcables d'aquesta mena de textos observables ací poden ser: la seqüència narrativa ve marcada per la successió cronològica dels fets (amb un joc d'evocació); hi ha un narrador omniscient que presenta l'acció en tercera persona; hi ha personatges i es reporten de manera directa (veu del comissari) o indirecta les accions, els pensaments o les paraules d'aquests; l'acció es presenta en passat (sobretot, en imperfet d'indicatiu); hi ha descripció de llocs (escenaris de l'acció)...

d) Identifica les veus del discurs presents al text. [0'5 punts]

Hi ha, sobretot, la veu del narrador omniscient que presenta l'acció en tercera persona; de manera indirecta, ofereix els pensaments o les paraules d'altres personatges. La veu de l'inspector es fa expressa a les darreres línies.

2. Anàlisi lingüística del text

a) Indica la pronunciació dels elements subratllats: [1 punt; resposta errònia: -0,25]

1. ferro (línia 1): oberta
2. les ombres (l. 2): sonora
3. cames fredes (l. 3): sorda
4. boira (l. 6): oberta

b) Llig els quatre fragments del text anterior que es reproduueixen a continuació i fixa't en les estructures sintàctiques que hi ha subratllades. Digues quin tipus d'oració composta són i la funció sintàctica que fan. [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta]

1. L'aire humit estenia una boira espessa, lenta, que anava submergint les ombres més fosques dintre una mar lletosa (línia 2): oració subordinada adjetiva (de relatiu) especificativa o explicativa, CN.
2. S'havia quedat sense feina i sense casa i la rentadora del restaurant on treballava li havia deixat la clau (l. 9-10): oració subordinada adjetiva (de relatiu) especificativa, CN.
3. Discutiren a les fosques qui seria el primer (l. 15): oració subordinada substantiva (interrogativa indirecta), CD.
4. Un inspector l'acompanyà a la base per veure si els podia reconèixer (l. 23): oració subordinada adverbial final (o interordinada final), CC.

c) Digues el significat que prenen aquestes paraules al text o dóna'n un sinònim. [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta]

1. *gairebé* (línia 3): 'No del tot però faltant-hi poc'. *Quasi*
2. *clogué* (l. 5): 'Cobrir l'obertura (d'alguna cosa) de manera que reste aïllada de l'exterior'. *Tancà, aclucà*.
3. *crepitjar* (l. 7): '[La llenya, el carbó, etc.,] produir, en cremar, una successió de petits sorolls'. *Cruixir, espetegar, espetarregar*.
4. *apropava* (l. 16): 'Posar a prop'. *Acostava, aproximava, atansava*.

3. Expressió i reflexió crítica

En els apartats de **Comprensió del text i d'Expressió i reflexió crítica**, les respostes es valoraran més positivament si responen amb precisió la pregunta, expressen amb claredat i ordre les idees i els conceptes, es presenten ben estructurades (paràgrafs, signes de puntuació, connectors discursius) i demostren un bon domini de la normativa gramatical i de l'expressió lèxica.

Si la redacció presenta errors gramaticals i d'expressió, es descomptaran 0'05 punts per error. Les faltes repetides no es comptaran (p.e.: *del home/del home* o *Castello/Castello*, 1 falta; però, *del hort/del home* o *Castello/quèstio*, 2 faltes). El descompte es farà per preguntes. Si en una pregunta el descompte per errors supera la puntuació de la pregunta, la puntuació serà 0.

a) La producció literària de Mercè Rodoreda incideix sobre la psicologia dels personatges. Estàs d'acord amb aquesta asseveració? Explica per què. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]

b) Escriu un text de característiques semblants al de Mercè Rodoreda que hem llegit ací, sobretot quant al registre, a la tipologia, a les veus del discurs i als recursos expressius. Pots fonamentar-te en fets reals o imaginaris, en alguna novel·la o en algun conte que hages llegit, en alguna pel·lícula que hages vist. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]

Solucionari (Rodoreda / Junyent)

OPCIÓ B

Text de Carme Junyent, *Vida i mort de les llengües*, Barcelona: Empúries, 1997⁴, p. 12–13.

1. Comprensió del text

a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt: 0'5 pel tema, 0'5 per les parts]

Tema: La mort de les llengües. La substitució lingüística.

Parts:

Primer paràgraf: introducció del concepte de *mort de llengua* en sentit estricte com a resultat de l'extermini d'una comunitat de parlants.

Segon paràgraf: presentació del concepte de *mort de llengua* en sentit més sociolingüístic ('substitució d'una llengua per una altra').

Tercer paràgraf: reflexió sobre els factors que poden conduir l'individu a abandonar la pròpia llengua i el paper que li correspon en un procés de substitució.

b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. [1 punt]

Resposta semioberta.

c) Identifica el registre lingüístic i especifica almenys dos trets característics d'aquest registre presents al text. [0'5 punts: 0'25 per la identificació; 0'25 per exemples]

S'hi fa servir un registre formal. Aquest registre és propi de textos de situacions de comunicació especialitzada i acadèmica com aquesta. Cal destacar, quant al lèxic, la presència de terminologia específica del camp de la lingüística i de la sociolingüística i de mots del llenguatge general, també de caràcter culte o formal; i, quant a la sintaxi, l'ús d'oracions d'una certa complexitat. S'hi fa servir la modalitat estàndard i, doncs, són escassos els marcadors geolocals.

d) Al text hi ha diversos recursos tipogràfics. Fixa't en les cometes i els guions i explica què expressen en cada cas. [0'5 punts: 0'25 per a les cometes i 0'25 per als guions]

1. Les cometes es fan servir per a introduir al text mots que deuen procedir d'una font escrita o oral («l'últim de la seva tribu», l. 3) i que l'autora no necessàriament assumeix («cost», l. 17; «depèn de vostè», l. 25). Presenten també *mort* (l. 8 i 10) com a mot citat (amb un ús metalingüístic); alhora hi ha un cert valor connotat.
2. Els guions de les l. 5 i 16-17 serveixen per a introduir incisos amb explicacions i aclariments.

2. Anàlisi lingüística del text

a) Indica la pronunciació dels elements subratllats: [1 punt; resposta errònia: -0,25]

1. moren (línia 1): oberta
2. maneres de (l. 1): sonora
3. nord (l. 4): oberta
4. lì ha fornit (l. 13): no s'elideix

b) Torna a escriure les frases següents substituint els elements subratllats a cadascuna pel pronom feble adequat: [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta]

1. hi ha maneres de matar-les (línia 1): n'hi ha.
2. els buscadors d'or havien anat matant sistemàticament tots els yana que havien trobat (l. 3-4): *els buscadors d'or havien anat matant-los sistemàticament tots* (o *els buscadors d'or els havien anat matant sistemàticament tots*).
3. Els yana havien viscut durant tres o quatre mil anys al nord de Califòrnia (l. 4): *Els yana hi havien viscut durant tres o quatre mil anys*.
4. Renunciar a la pròpia llengua implica renunciar a un dels fonaments més importants de la nostra adequació al món (l. 14): *Renunciar-hi implica renunciar a un dels fonaments més importants de la nostra adequació al món*.

c) Digues el significat que prenen aquestes paraules al text o dóna'n un sinònim. [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta]

1. *induir* (línia 1): 'Emmenar, conduir (algú) a alguna cosa'. *Conduir, animar, empènyer, espantar*.
2. *equiparables* (l. 7): 'Que es pot equiparar, que es pot comparar (una cosa) amb una altra considerant-les iguals entre elles'. *Comparables, igualables*.
3. *fonament* (l. 9): 'Part essencial sobre què recolzen les altres'. *Base*.
4. *ha fornit* (l. 13): 'Proveir (algú) del necessari'. *Ha donat, ha proveït, ha proporcionat*.

3. Expressió i reflexió crítica

En els apartats de **Comprendre el text i d'Expressió i reflexió crítica**, les respostes es valoraran més positivament si responen amb precisió la pregunta, expressen amb claredat i ordre les idees i els conceptes, es presenten ben estructurades (paràgrafs, signes de puntuació, connectors discursius) i demostren un bon domini de la normativa gramatical i de l'expressió lèxica.

Si la redacció presenta errors gramaticals i d'expressió, es descomptaran 0'05 punts per error. Les faltes repetides no es comptaran (p.e.: *del home/del home* o *Castello/Castello*, 1 falta; però, *del hort/del home* o *Castello/qüestio*, 2 faltes). El descompte es farà per preguntes. Si en una pregunta el descompte per errors supera la puntuació de la pregunta, la puntuació serà 0.

a) La poesia de Miquel Martí i Pol ha aconseguit un gran ressò social. Explica-ho i raona-ho. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]

b) Escriu un text de característiques semblants al de Carme Junyent, sobretot quant al registre, a la tipologia i als recursos expressius. Cal que hi aprofites tot el que has estudiat sobre la qüestió. Ha de dur com a títol: "Mesures per a evitar la desaparició d'una llengua". (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]